Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект !

З А К О Н
за допълнение на Закона за кредитните институции

Обн., ДВ, бр. 59 от 21.07.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., доп., бр. 105 от 22.12.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., изм. и доп., бр. 52 от 29.06.2007 г., в сила от 1.11.2007 г., изм., бр. 59 от 20.07.2007 г., в сила от 1.03.2008 г., бр. 109 от 20.12.2007 г., в сила от 1.01.2008 г., бр. 69 от 5.08.2008 г., изм. и доп., бр. 23 от 27.03.2009 г., в сила от 1.11.2009 г., бр. 24 от 31.03.2009 г., в сила от 31.03.2009 г., бр. 44 от 12.06.2009 г., в сила от 12.06.2009 г., изм., бр. 93 от 24.11.2009 г., в сила от 25.12.2009 г., бр. 95 от 1.12.2009 г., в сила от 1.12.2009 г., изм. и доп., бр. 94 от 30.11.2010 г., в сила от 31.12.2010 г., бр. 101 от 28.12.2010 г., в сила от 30.04.2011 г.

§ 1. В чл. 58 се създават ал. 5, 6, 7 и 8:

„(5) Ползващите кредит, който не е потребителски, имат право по всяко време да погасят изцяло или частично задълженията си по договора за кредит. В тези случаи кредиторът е длъжен да намали общите разходи по кредита, като това намаляване се отнася до лихвата и разходите за оставащата част от срока на договора, съобразено с предсрочното погасяване.

(6) Кредиторът не може да откаже да приеме предсрочното изпълнение по договора за кредит.

(7) Кредиторът няма право на обезщетение или неустойка, когато при предсрочно погасяване на кредита:

1. погасяването на кредита се извършва в период, през който лихвеният процент по договора за кредит не е фиксиран;

2. погасяването е извършено въз основа на плащане по застрахователен договор, чиято цел е била да гарантира връщането на кредита, или

3. договорът за кредит е под формата на овърдрафт

4. погасяването на кредит се извършва на равни месечни вноски изчислени по анюитетен метод за изчисляване.

(8) При предсрочно погасяване на кредита извън случаите по ал. 7 кредиторът има право на справедливо и обективно обосновано обезщетение за евентуалните разходи, пряко свързани с предсрочното погасяване на кредита, когато то се извършва през период, в който лихвеният процент е фиксиран. Обезщетението на кредитора не може да бъде по-голямо от 1 на сто от предсрочно погасената сума по кредита, когато оставащият период на договора за кредит е по-голям от една година. Когато оставащият период на договора за кредит е по-малък от една година, обезщетението на кредитора не може да е по-голямо от 0,5 на сто от сумата на предсрочно погасения кредит.”

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§2. В §1, ал. 1 се създават точки 32, 33, 34 и 35 :

32. "Лихвен процент по кредита" е лихвеният процент, изразен като фиксиран или като променлив процент, който се прилага на годишна основа към сумата на усвоения кредит.

33. "Фиксиран лихвен процент по кредита" е лихвеният процент, предвиден в клауза на договора за кредит, по силата на която кредиторът и кредитополучателя уговарят един постоянен несъставен лихвен процент за целия срок на договора за кредит или уговарят няколко лихвени проценти за отделни периоди от продължителността на договора за кредит, през които се прилага само определеният фиксиран лихвен процент. Когато не всички лихвени проценти по кредита за отделните периоди са определени в договора за кредит, приема се, че лихвеният процент по кредита е фиксиран само за отделните периоди, през които лихвеният процент е определен изключително с помощта на определен фиксиран процент, уговорен при сключването на договора за кредит.

34. "Референтен лихвен процент" е лихвеният процент, който кредиторът използва като базов при изчисляване на лихвения процент по кредита. Той представлява пазарен индекс или индекс, който се изчислява от кредитора по определена от него методология. Референтният лихвен процент се оповестява публично чрез предоставянето му в електронен вариант и информацията за него се съхранява на разположение на интересуващите се лица в достъпна писмена форма в служебните помещения на кредитора и на неговия интернет сайт.

35. "Овърдрафт" е кредитът, при който кредиторът изрично предоставя на кредитополучателя възможност да ползва средства, превишаващи наличността по разплащателната му сметка

Народни представители:

М О Т И В И
към
законопроект за допълнение на
Закона за кредитните институции

С предлаганите допълнения на ЗКИ се цели регулирането на прилаганите до момента такси за предсрочно погасяване на кредити ползвани от граждани за закупуването и ремонт на жилища както и кредитите ползвани от бизнеса в България.

В момента прилаганите такси за предсрочно погасяване от различните финансови институции е доста различна и е в широки граници вариращи от нула, пет и повече проценти. В някои случаи има разграничение на произхода на средствата, които служат за погасяване, в други не.

При съществуващото положение на финансовия пазар, голяма част от ползващите кредитни продукти – граждани и фирми биват санкционирани при тяхно желание за намаляване на своята кредитна тежест посредством предсрочното частично или пълно погасяване на техни задължения към финансовите институции със собствени средства или рефинансиране със средства от друга финансова институция предлагаща по-евтин и/или по-гъвкав финансов ресурс.

С предложените текстове сме се постарали да отчетем европейските тенденции за регулиране на точно тези взаимоотношения изразени чрез директива 48/2008/ ЕО касаещи аналогични текстове и разпоредби регулиращи потребителските кредити, които са намерели отражение в действащия наш Закон за потребителския кредит.

С настоящите предложение за промени считаме, че ще се подобрят:

- Коректните взаимоотношения между финансовите институции и техните клиенти
- Цялостната цена и условията на предлаганите кредити в България
- Качеството на кредитните портфейли.
- Възможностите за българската икономика, домакинства и бизнес за по-добър достъп до кредитен ресурс.
- Условията за по-добра конкуренция в този бранш.

Конкретните ни предложения са за ограничаване на таксата за предсрочно погасяване, която се прилага при частично или пълно погасяване на ползван кредит, който не е потребителски са както следва:

- Без такса следва да бъдат кредитите които се олихвяват с нефиксиран лихвен процент или се изплащат с равни месечни вноски изчислени по анюитетен метод или са отпуснати под формата на овърдрафт.
- Максимална такса от 0,5 до 1 % за кредитите с фиксиран лихвен процент в зависимост от срока до крайния, в който се извършва предсрочното погасяване.

Вносители: